

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 11CoP/202/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1224203951
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 02. 2026
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Fedor Benka
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2026:1224203951.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Fedora Benku a sudkýň JUDr. Silvie Hýbelovej a Mgr. Kataríny Arnouldovej, vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: A. B., nar. XX.XX.XXXX, v konaní zastúpené opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, so sídlom Vazovova 7/A, Bratislava, dieťa matky: C. C. D., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom E. B. XXXX/XX, F., toho času A. X, G., zastúpená splnomocnenkyňou: Advokátskou kanceláriou G & L | law firm, s. r. o., so sídlom Čiližská 6, Bratislava, a otca: H. I. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom J. XXXX/XX, K., zastúpený splnomocnenkyňou: AK Kleberc Legal s. r. o., so sídlom Tbiliská 13, Bratislava, o nariadenie výchovného opatrenia, o odvolaní matky proti rozsudku Mestského súdu Bratislava II z 3. septembra 2025 č. k. 27P/164/2024-63, takto

rozhodol:

I. Rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutých výrokoch I. a III. **potvrdzuje.**

II. Rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom výroku II. **mení tak**, že výchovné opatrenie sa bude realizovať za účelom zlepšenia vzájomnej komunikácie rodičov, kontroly emócií, akceptácií postavenia druhého rodiča a jeho potreby v živote dieťaťa, obnovenia a posilnenia vzájomného vzťahu medzi otcom a maloletou.

III. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov tohto konania.

odôvodnenie:

1. Rozsudkom napadnutým odvolaním súd prvej inštancie výrokom I. uložil výchovné opatrenie rodičom: C. C. D., nar. XX.XX.XXXX, H. I. B., nar. XX.XX.XXXX a maloletému dieťaťu: A. B., nar. XX.XX.XXXX - povinnosti podrobiť sa odbornému psychologickému poradenstvu, ktoré sa bude realizovať na Referáte poradensko - psychologických služieb pri Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava v trvaní šesť mesiacov tak, že každý týždeň prebehne aspoň jedno stretnutie, pričom presný rozvrh termínov si určí Referát poradensko - psychologických služieb pri Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava; výrokom II. rozhodol, že výchovné opatrenie sa bude realizovať za účelom zlepšenia komunikácie rodičov, kontroly emócií, akceptácii postavenia druhého rodiča, zlepšenia vzťahu medzi otcom a maloletou, napomôcť otcovi akceptovať a primerane pristupovať k maloletej s ohľadom na jej vývojovú poruchu; výrokom III. uložil Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, referátu poradensko-psychologických služieb povinnosť doručiť súdu priebežné správy z odborného psychologického poradenstva rodičom a maloletému dieťaťu do 10 dní od ukončenia odborného psychologického poradenstva a výrokom IV. o trovách konania rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

2. Rozhodnutie právne odôvodnil pozitívm ustanovení č. 18 Dohovoru o právach dieťaťa, ako aj čl. 5, § 37 ods. 1, § 37 ods. 2 písm. d), a § 37 ods. 7 a 8 Zákona o rodine, keď pri posudzovaní návrhov rodičov prihliadal predovšetkým na najlepší záujem maloletého dieťaťa (čl. 5 Zákona o rodine). V predmetnej veci bolo zistené, že medzi rodičmi dlhodobo pretrvávajú konflikty ohľadom rozsahu a spôsobu realizácie styku otca s maloletou. Matka uvádza, že dieťa odmieta styk s otcom a nemá k nemu vytvorený vzťah, preto sa styk v súčasnosti nerealizuje. Otec naopak žiada rozšírenie styku a zdôrazňuje svoj záujem o dieťa. Zo zisteného skutkového stavu vyplýva, že dieťa je vystavené napätiu a konfliktom medzi rodičmi, ktoré negatívne ovplyvňujú jeho psychickú pohodu a zdravý vývin. Rodičia nedokážu komunikovať a spolupracovať natoľko, aby vedeli samostatne zabezpečiť realizáciu práva dieťaťa na kontakt s oboma rodičmi. Bez odbornej intervencie hrozí ďalšie prehlbovanie rodičovského konfliktu, čo môže mať negatívne dôsledky pre maloletú. Za týchto okolností považoval súd uloženie výchovného opatrenia podľa § 37 ods. 2 písm. d) Zákona o rodine, a to povinnosť rodičov a dieťaťa podrobiť sa psychologickému poradenstvu, za nevyhnutné. Účelom psychologického poradenstva je pomôcť rodičom prekonať komunikačné a vzťahové bariéry, zlepšiť ich schopnosť spolupracovať pri výchove dieťaťa, ako aj podporiť nadviazanie a rozvoj vzťahu dieťaťa k otcovi. Súd preto dospel k záveru, že nariadenie výchovného opatrenia je v najlepšom záujme maloletého dieťaťa, keďže len za pomoci odbornej intervencie možno dosiahnuť, aby dieťa nebolo vystavené ďalším konfliktom a aby sa mohli vytvoriť predpoklady pre jeho zdravý psychický a emocionálny vývin.

3. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podala v zákonnej lehote odvolanie matka, ktorá navrhla rozsudok zrušiť, nakoľko maloletá, ako aj ona plnia všetky súdom stanovené povinnosti. Žiadala, aby odvolací súd odporučil výchovné opatrenie otcovi, v rámci ktorého by sa naučil, ako sa stotožniť s rolou otca voči maloletej, ako i správne komunikovať s matkou maloletej, nakoľko odporúčania súdu neplní v žiadnom ohľade. Žiadala tiež o plnú formálnu nápravu vyhlásenia, že maloletá má vývojovú poruchu, ktorá informácia nefigurovala v žiadnej dokumentácii, a ktorá by ju mohla neprávom očierniť. Maloletá sa vyjadrila, že si už neželá absolvovať ďalšie návštevy spojené so súdom, ktorých už absolvovala pomerne dosť a navyše o ne neprejavila žiadny záujem. Maloletej sa nepáči, že len preto, že otec na stretnutia nechodí a vôbec sa neozýva, mala by opäť absolvovať návštevy spojené so súdom. Otec maloletej má pritom ďaleko prijateľnejšie a menej direktívne možnosti, ako si nanovo vybudovať pozitívny vzťah k maloletej. Otec, okrem podaní na súd, za takmer štyri roky nevykonal ani jediný úkon smerujúci k zblíženiu sa s dcérou A.. Otec by si mal uvedomiť, že reparácia vzťahu s maloletou a s matkou je možná len postupným obnovovaním dôvery. Nariadené výchovné opatrenie môže celú situáciu ešte zhoršiť. Poukázala na to, že v zmysle čl. 8 Dohovoru o právach dieťaťa, ako aj rozhodnutí ESLP najlepší záujem dieťaťa môže v závislosti na svojej povahe a závažnosti prevážiť nad záujmom rodiča. V súlade s § 43 ods. 1 Zákona o rodine, aj Dohovorom o právach dieťaťa záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akejkoľvek činnosti týkajúcej detí a súd by mal opakované vyjadrenia maloletej plne rešpektovať. Otec má príležitosť zlepšiť vzťah s maloletou každý jeden deň, pričom presný návod a dôrazné poučenie ako postupovať dostal na COCHEM. K dnešnému dňu otec pre zlepšenie vzťahov s maloletou a jej matkou neučinil ani jeden z odporúčaných krokov. Je viac ako pravdepodobné, že výchovným opatrením najviac utrpí zdravie a priaznivý vývoj maloletej. Maloletá tento rok dovŕši 12 rokov, čo je dostatočne vysoký vek na to, aby vedela odhadnúť, kedy je a môže byť vo vážnom ohrození. Maloletá, ktorá je intelektovo mimoriadne nadaná, sama uvádza, že táto situácia je pre ňu nekomfortná, že už chce mať pokoj a sama sa o svojej budúcnosti slobodne rozhodnúť. Výchovné opatrenia vo veciach maloletých je zvlášť citlivým konaním, v rámci ktorého má mať súd v prvom rade na zreteli najlepší záujem dieťaťa. Vyjadrila vážne obavy, že výchovné opatrenie, ktoré nie je v záujme samotnej maloletej, môže mať negatívny vplyv na jej zdravie a priaznivý vývoj.

4. Opatrovník maloletej v písomnom vyjadrení k odvolaniu matky navrhol napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdiť.

5. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 CSP a § 3 ods. 5 písm. b/ CMP) po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávnenou osobou (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že odvolanie má zákonom predpísané náležitosti (§ 363 CSP), a že odvolateľka použila zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie bez ohľadu na rozsah a dôvody odvolania (§ 65 a § 66 CMP) postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) s tým, že oznámil na úradnej tabuli a webovej stránke súdu miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku (§ 219 ods. 3

CSP) a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je v napadnutých výrokoch I.. a III. vecne správny a odvolanie je dôvodné v časti napadnutia výrok II.

6. Predmetom konania na súde prvej inštancie je uloženie výchovného opatrenia. Predmetom odvolacieho konania je preskúmanie správnosti rozsudku súdu prvej inštancie, ktorým bolo rodičom a mal. A. uložené výchovné opatrenie – povinnosť podrobiť sa odbornému psychologickému poradenstvu, ktoré sa bude realizovať na Referáte poradensko - psychologických služieb pri Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava v trvaní šesť mesiacov, za účelom zlepšenia komunikácie rodičov, kontrole emócií, akceptácii postavenia druhého rodiča, zlepšenia vzťahu medzi otcom a maloletou, napomôcť otcovi akceptovať a primerane pristupovať k maloletej s ohľadom na jej vývojovú poruchu.

7. Keďže súd prvej inštancie v dostatočnom rozsahu vykonal dokazovanie potrebné na zistenie skutočného stavu veci ohľadom posúdenia dôvodnosti uloženia výchovného opatrenia, výsledky tohto dokazovania jednotlivo i vo vzájomných súvislostiach dôkladne a správne vyhodnotil, pričom dospel k správnym skutkovým zisteniam a súčasne vec v tejto časti i správne právne posúdil a odvolací súd sa stotožňuje i s odôvodnením napadnutého rozhodnutia v tejto časti, s poukazom na ust. § 387 ods. 2 CSP konštatuje správnosť jeho dôvodov a v podrobnostiach odkazuje na odôvodnenie napadnutého rozsudku. Odvolací súd nenachádza dôvod, pre ktorý by sa mal od skutkových alebo právnych záverov súdu prvej inštancie odchýliť, a nemôže preto dať za pravdu odvolateľke. Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia dopĺňa iba nasledovné:

8. Súd prvej inštancie sa v odôvodnení preskúmaného rozsudku vysporiadal so všetkou relevantnou argumentáciou účastníkov, ktorú vzniesli v priebehu prvoinštančného konania, dokazovanie vykonal v celom potrebnom rozsahu, jeho výsledky správne vyhodnotil a dospel k správnym skutkovým záverom, pričom vec i správne právne posúdil. Vyhodnotenie dôkazov súdom prvej inštancie je v súlade s výsledkami vykonaného dokazovania aj so zásadami formálnej logiky, pričom pri hodnotení dôkazov nemožno súdu vyčítať žiadne pochybenia, preto ani nemožno polemizovať s jeho skutkovými závermi, ktoré majú oporu vo vykonanom dokazovaní.

9. Podľa čl. 5 Zákona o rodine záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä úroveň starostlivosti o dieťa, bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava, ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa, okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa, ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou, podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa, názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny, podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami, využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

10. Výchovné opatrenia sú súčasťou systému, ktorý komplexne zabezpečuje riešenie vzťahov medzi rodičmi a deťmi. Súd nimi vykonáva dohľad nad výkonom rodičovských práv a povinností a nad dieťaťom. Uplatňujú sa ešte pred zásahom do rodičovských práv a povinností za predpokladu, že budú dostatočným nástrojom pre vyriešenie poruchy a pre navrátenie riadneho výchovného prostredia pre dieťa. Výchovné opatrenia ukladané súdom majú rôznu intenzitu v závislosti od závažnosti poruchy vo vzťahu medzi deťmi a rodičmi. Vždy však musia sledovať základný cieľ starostlivosti súdu o maloleté dieťa, ktorým je záujem maloletého dieťaťa.

11. Sústava výchovných opatrení v zmysle ustanovenia § 37 Zákona o rodine je vybudovaná systematicky, od miernejších zásahov k vážnejším zásahom. Veľmi účinným sa v poslednom období ukázalo najmä využitie uloženia povinnosti podrobiť sa odbornému poradenstvu v špecializovaných zariadeniach, ktoré súd môže uložiť rodičom maloletého dieťaťa alebo maloletému dieťaťu. Hoci zákon hovorí všeobecne o odbornom poradenstve, využíva sa prevažne psychologické poradenstvo. Poradenstvo možno uložiť jednému z rodičov, obojmu rodičom spoločne, niektorému z rodičov alebo obojmu rodičom a maloletému dieťaťu. Poradenstvo možno uložiť aj maloletému dieťaťu osobitne. Výhodou tohto opatrenia je, že súd po uložení výchovného opatrenia sleduje jeho vykonávanie, a to v súčinnosti

s orgánom sociálno-právnej ochrany detí, v súčinnosti s obcou alebo s príslušným zariadením, v ktorom je dieťa umiestnené. Podľa záverov poradenstva rozhodne o aplikácii ďalších opatrení, pričom môže využiť napr. predĺženie poradenstva, resp. jeho rozšírenie o nové ciele. Hmotno-právnu podmienkou uloženia výchovného opatrenia je, že to vyžaduje záujem dieťaťa. Pokiaľ má súd za to, že výchovné opatrenie už nie je potrebné, môže ho zrušiť. Ak výchovné opatrenie neprinesie želaný výsledok, ktorým je zvyčajne zmena postoja niektorého rodiča, resp. oboch rodičov alebo zmena postoja dieťaťa, potom môže súd využiť ďalšie opatrenia, ktorými fakticky alebo právne zasiahne do výkonu rodičovských práv a povinností. Účinnosť uloženého výchovného opatrenia súd hodnotí jednak priebežne, jednak po skončení doby, na ktorú bolo uložené. Podkladom pre hodnotenie budú správy predkladané osobami, ktoré spolupracujú so súdom pri sledovaní výkonu jednotlivých opatrení. Pri vykonávaní dohľadu je to podľa potreby orgán sociálno-právnej ochrany detí, obec, škola, neštátne subjekty a iné. Pri povinnosti podrobiť sa poradenstvu je podkladom správa, ktorú vyhotoví subjekt, ktorý sociálne poradenstvo, resp. odborné poradenstvo v špecializovanom zariadení vykoná. Rozhodnutie súdu nasledujúce po zhodnotení účinnosti výchovného opatrenia môže spočívať buď v zrušení nariadeného výchovného opatrenia alebo v uložení iného výchovného opatrenia, príp. v predĺžení doby trvania výchovného opatrenia. Ak súd zistí, že výchovné opatrenie splnilo sledovaný účel svoje rozhodnutie zruší. Ak zistí, že sledovaný účel nebol dosiahnutý, môže nariadiť iné výchovné opatrenie.

12. Odvolací súd je toho názoru, že súd prvej inštancie správne dospel k záveru, že v prejednávanej veci sú splnené zákonné podmienky pre uloženie výchovného opatrenia rodičom a maloletej, a to z dôvodu dlhodobu nerealizovaného styku otca s maloletou a narušeného vzťahu otca a maloletej. V odôvodnení svojho rozhodnutia sa prvoinštančný súd vysporiadal so všetkými podstatnými námietkami matky a vzhľadom na to, že táto rovnako argumentovala i v odvolacom konaní, odvolací súd poukazuje na odôvodnenie napadnutého rozsudku, bez potreby opakovania dôvodov v ňom uvedených. Z vykonaného dokazovania nevyplývajú žiadne skutočnosti, ktoré by otca diskvalifikovali v starostlivosti o maloletú, pokiaľ sa bude otec riadiť odporúčaniami, ktoré vyplývajú z realizácie výchovného opatrenia. Správne súd poukázal na to, že pre riadny fyzický i psychický vývin maloletej je nevyhnutná prítomnosť a starostlivosť obidvoch rodičov a dieťa nemôže trpieť za to, že si jeho rodičia prestali rozumieť natoľko, že sa rozišli. Obaja rodičia si musia uvedomiť, že udržiavanie kontaktu medzi dieťaťom a rodičom, ktorý nežije v spoločnej domácnosti s dieťaťom, je v záujme dieťaťa a odporúča sa, aby sa oddelene žijúci rodičia predovšetkým navzájom dohodli o spoločnej výchove dieťaťa a návštevách druhého rodiča.

13. K námietkam matky, že súd prvej inštancie neprihliadol na názor maloletej, odvolací súd udáva nasledovné:

14. Podľa § 43 ods. 1 Zákona o rodine (obdobne čl. 12 Dohovoru o právach dieťaťa, uverejneného prílohe oznámenia FMZV ČSFR č. 104/1991 Zb.) maloleté dieťa, ktoré je schopné s ohľadom na svoj vek a rozumovú vyspelosť vyjadriť samostatne svoj názor, má právo vyjadrovať ho slobodne vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. V konaniach, v ktorých sa rozhoduje o veciach týkajúcich sa maloletého dieťaťa, má maloleté dieťa právo byť vypočuté. Názoru maloletého dieťaťa musí byť venovaná náležitá pozornosť zodpovedajúca jeho veku a rozumovej vyspelosti.

15. Ustanovenie § 38 ods. 1 a 2 CMP už nevymenúva spôsoby, ktorými je možné názor dieťaťa zisťovať (prostredníctvom zástupcu dieťaťa, prostredníctvom príslušného orgánu sociálnoprávnej ochrany detí, výsluchom maloletého dieťaťa aj bez prítomnosti rodičov alebo iných osôb zodpovedných za výchovu maloletého dieťaťa, znaleckým posudkom), ako to robil zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok účinný do 30. júna 2016. Všetky vymenované spôsoby súd aj naďalej pozná a vie vyhodnotiť, ktorý z nich považuje za zodpovedajúci veku a vyspelosti dieťaťa. Je na posúdení súdu, ktorý spôsob zistenia názoru dieťaťa zvolí, nie je vylúčená aj kombinácia viacerých spôsobov. Závisí to najmä od veku dieťaťa a jeho prípadnej rozumovej vyspelosti (Pavelková, B. Zákon o rodine. Komentár. 3. vydanie. Bratislava: C. H. Beck, 2019, s. 252 - 259).

16. Je potrebné poukázať na to, že nie je možné, aby všeobecné súdy stanovisko maloletého dieťaťa bez ďalšieho prevzali, a aby založili svoje rozhodnutia iba na jeho prianí a nie na starostlivom a komplexnom posudzovaní jeho záujmov (rozsudok ESLP vo veci C. c/a Fínsko z 9. mája 2006 č. 18249/02, body 57 - 59). V zmysle rozsudku veľkého senátu ESLP vo veci Sahin c/a Nemecko z 8. júla 2003 č. 30943/96 môže nastať aj situácia, kedy súd po starostlivom zvážení okolností konkrétneho prípadu dospeje k záveru, že osobné vypočutie dieťaťa nie je vhodné a nepôjde pritom o porušenie Dohovoru.

17. V napádanom rozsudku v prejednávanej veci súd prvej inštancie podrobne uviedol v bode 12., z akých dôvodov považoval dôvodné nariadenie výchovného opatrenia zdôrazňujúc záujem maloletého dieťaťa ako prvotné hľadisko, ako i nespôsobilosť rodičov samotných vzniknutú situáciu riešiť, ktoré závery považuje odvolací súd za správne.

18. Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutých výrokoch I. a III. podľa § 387 ods. 1 CSP z dôvodu vecnej správnosti potvrdil.

19. Odvoláciu námietku matky, že z obsahu spisu nevyplýva žiadna vývojová porucha maloletej, odvolací súd považoval za dôvodnú, a preto túto formuláciu z výroku II. napadnutého rozsudku vypustil a čiastočne zmenil formuláciu tohto výroku s prihliadnutím na požadovaný účel výchovného opatrenia.

20. Vzhľadom na to odvolací súd podľa § 388 CSP výrok II. napadnutého rozsudku zmenil tak, ako je uvedené vo výroku II. tohto rozsudku.

21. O trovách prvoinstančného a odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1 a 2 CSP a § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na ich náhradu.

22. Senát krajského súdu uvedené rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom, prípadne má možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP). Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP). V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).